

Heljä Järnefelt, Soome Kooliamet

Projekt **SOOME TAMM** – koostöös kultuuripärandiõpetust arendamas

TAUST

- Mis on soomlaste eriline väärtus EL-s?
- Kuidas säilitada rahvuslik identiteet muutuste käigus?
- Kuidas tugevdada kultuuripärandiga seonduvat haritust?
- Projekt sai alguse aastal **1998**

KORRALDUS

- Kultuuripärandi säilitamise ja arendamise eest vastutavad Soomes haridus- ja keskkonnaministerium ja keskkonnaministerium.
- Kultuuripärandiõpetuse arendamise eest vastutab **võrgustik**, mida toetavad **Kooliamet, Muuseumiamet ja Keskkonnaministerium**.
- Võrgustikuga võivad liituda koolid, muuseumid, keskkonnateenistused ja kultuuripärandiõpetust pakkuvad organisatsioonid.

JUHTIMISSTRATEEGIA

- juhatus on pühendunud tegevuse arengule
- ametnikud teevad oma tööd südamega
- kompetentne juhtkond
- avatus ja võrdväarsus lisavad motivatsiooni
- tegutsemisvabadus toob rõõmu
- tugitegevus – ilma kontrollita

TEGEVUSVÕRGUSTIK

RAHVUSLIK TASAND

- **Kooliamet, Muuseumiamet, Keskkonnaministerium**
- õppematerjalid
- täiendkoolitus
- konsulteerimine ja informeerimine

MAAKONNATASAND

- **maakonnamuuseumid, erimuuseumid, keskkonnateenistused, koolid**
- piirkondlik kompetentsus
- kohalike projektide arendamine
- piirkondlikud õppematerjalid

KOHALIK TASAND

- **muuseumid, organisatsioonid, seltsid, ühingud, koolid**
- kultuuripärandiõpetus
- traditsioonilised üritused
- kultuurisündmused

TEGEVUSVIISID

- kultuurilise väärtuse äratundmine oma lähiümbruses
- kõik võivad juhul, kui keegi ei ürita lõigata kasu teiste arvelt
- näitus **Kultuur pärandiks:** üle kaheksa erineva tegevusviisi

MÕISTEID

- **Kultuuripärand** – *materiaalne ja mittemateriaalne toodang*
 - **Traditsioon** – *tegevuse jätkumine*
 - **Õpetus** – *teadmiste ja oskuste jagamine*
 - **Kasvatus** – *väärtuste õpetamine*
 - **Haridus** – *omandatud teadmised ja oskused – indiviidi vaimne kapital*
- Projekti **Soome Tamm** vaatenurk: materiaalne kultuuripärand on oma aja väärtuste väljendaja

EESMÄRGID JA MEETODID

Rajada alus tulevikule ja selle säästvate arengule

- suurendades teadlikkust kultuuripärandist
- õpetades väärtustama ja hoidma pärandit
- õpetades tundma kutsepärandit
- õpetades mõjutamise meetodeid
- tugevdades indiviidi kohta põlvkondade ahelas

Õpilased õpivad kasutama muuseumi ja mõistavad, et see on oluline informatsiooni ja elamuste allikas

SISU

Tähelepanuvõimet harjutades saavutatakse **kultuuriline lugemisoskus**

- **Esemepärand** kultuurilise pärandina
- **Ehituspärand** teadmiste ja oskuste väljendajana
- **Kultuurimaastik** identiteedi põhjana
- **Maailmapärand** ühise väärtusena

Kultuuripärandi tundmine annab võimaluse sallivusele

MEETODID

- aluseks ühingu **English Heritage** praktika
- uuriv õppimismeetod kõigis õppeainetes
- ise tehes õppimismeetod konstruktiivse mõtlemise mudel
- draamavõtete kasutamine õppetöö elavdamiseks
- eesmärgiks mitmekülgsed oskused ja **mälujälg, mis säilib.**

TOETUSTEGEVUS 1998 - 2004

Materjalid

- raamatuid õpetuse toetamiseks 10 tk
- CD-plaat, õppematerjal 1 tk
- internet, õppematerjalid 4 tk

Koolitused

- projekti suveüritusi 3 korda
- "Kultuuripärand osaks õpetust" 8 korda
- piirkondlikke seminare 55 korda
- OKL- seminare 4 korda

Teavitamine

- **www.edu.fi/projektit/tammi**
- 10 numbrit lehte "Tamm"
- Brošüür 6 keeles
- Kirju 10 korda

ADMINISTRATIIVSED MÕJUD

Koostöö

- on tihenened
- eesmärgid on muutunud selgemaks

Õppeplaani lähtekohad

- on kohustus pöörata tähelepanu kultuuripärandile
- koolid peavad tegema koostööd teiste sama valdkonna tegutsejatega

HINDAMISE TULEMUS

- kultuurist õpiti aru saama laiemalt
- huvi oma kodukandi ja suguvõsa vastu lisandus
- rahvusvahelisus sai loomulikuma vormi
- muuseumipedagoogika tegi läbi positiivse arengu
- võrgustumine lisandus
- õpiti käsitlema tervikuid ja lahendada probleeme

PROBLEEMID

- kultuuripärandiõpetus ei ole veel välja kujunenud
- tegevus on sõltuv isikutest
- õpetajate koolitamisel vähe võimalusi kultuuripärandiõpetuseks
- ebaühtlane rahastamispoliitika
- segadus reisirahade ja töötubade rahastamisel
- puudulikud teavitused

HETKESEIS

Võrgustikuleping aastateks 2005-2008

- sõlmitud silmas pidades mõiste *kultuur* laiemat tähendust
- suunatud tulevikule
- vaimse kultuuripärandi vaatenurga lisamine
- kultuuri mõiste omaksvõtmine
- tähelepanu pööramine multikultuursusele
- kultuuridevahelise dialoogi tugevdamine

Tegevus jätkub

- piirkondlikud ja kohalikud võrgustikud tegutsevad iseseisvalt
- võrgustikke toetatakse abimaterjalidega ning korraldatakse seminare ja koolitusi
- kantakse hoolt interaktiivse teavitamise eest

KULTUUR PÄRANDIKS

*Kes see sellest oksa võttis,
see võttis põlise õnne;
kes see sellest latva murdis,
see murdis mana põlise;
kes see lõikas siit lehise,
see lõikas põlise lemme.*

Kalevala 2. runo

Eesti Tamm?

Soovin kõigile
tammepuu uut loovat kasvujõudu!

Heljä Järnefelt

Opetushallitus

PL 380

FIN-00531 Helsinki

Tel. +358-9-7747 7456

Faks +358-9-7747 823

helja.jarnefelt@oph.fi